
Titel: Vereenvoudigde kostenopties POP3; uurtarief voor inbreng "in natura" door agrarische ondernemer en een uurtarief voor inbreng "in natura" door vrijwilligers

Auteurs: Nico Polman (LEI Wageningen UR), Aly Wisse-Maat (Flynth), Jakob Jager (LEI Wageningen UR), Leo Groenewegen (Flynth) en Gabe Venema (LEI Wageningen UR)

Status: definitief

Datum: 10 november 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Eigen arbeid ondernemer	2
2.1 Inleiding	2
2.2 Inbreng arbeid in natura door agrarische ondernemer	2
2.3 Stappen update gegevens 2015-2023	2
3. Vergoeding vrijwilligersuren.....	3
3.1 Inleiding	3
3.2 Vrijwilligersuren.....	3
3.3 Stappen update gegevens 2015-2023	3
Bijlage A: tarieven bedrijfsverzorging	4

1. Inleiding

In het Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2021 (POP3) biedt de algemene verordening voor structuurfondsen, Vo (EU) 1303/2013 (art. 67 en art. 68) de mogelijkheid om vereenvoudigde kostenopties toe te passen. Het toepassen van deze opties zorgt voor vermindering van de administratieve last bij zowel de begunstigde als bij de controlerende instantie en leidt tot minder fouten in de verantwoording. In 2015 komen voor Nederland een tweetal typen kosten in aanmerking voor deze vereenvoudiging: de opslag voor werkgeverlasten op het brutoloon en de kosten voor inbreng in natura. In deze notitie worden de kosten voor de inbreng in natura uitgewerkt.

Artikel 69 lid 1 van VO (EU) 1303/2013 geeft aan, dat voor POP3 bijdragen in natura, in de vorm van diensten waarvoor geen door facturen of documenten met gelijkwaardige bewijskracht gestaafde contante betalingen zijn verricht, subsidiabel gesteld kunnen worden. Wanneer een eindbegunstigde werkzaamheden verricht in het project waar geen factuur of gelijkwaardig bewijsstuk aan ten grondslag ligt, dan wordt gesproken over inbreng in natura.

Het doel van deze notitie is om eerlijke, billijke en controleerbare berekeningsmethodes en bijbehorende tarieven op te stellen voor de inbreng in natura door ondernemers (zie ook voorwaarden zoals verwoord in artikel 67, lid 5 van Vo (EU) 1303/2013). De methode moet hanteerbaar en reëel zijn voor de hele groep POP3 begunstigden. Voor de eigen arbeid van ondernemers wordt in hoofdstuk 2 een methode uitgewerkt op basis van de vervangingswaarde van de arbeid van de ondernemer. Hiervoor wordt eerst een definitie gegeven, een methode voor waardering uitgewerkt en stappen voor een (jaarlijkse) update gegeven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een vergelijkbare exercitie uitgevoerd voor de inzet door vrijwilligers.

2. Eigen arbeid ondernemer

2.1 Inleiding

Onder eigen arbeid wordt verstaan het werk dat de begunstigde als ondernemer zelf verricht in het project. Het inkomen van de ondernemer is afhankelijk van de arbeid die hij in de onderneming steekt maar hij ontvangt daarvoor geen loon. De werkzaamheden ten behoeve projecten betreft in veel gevallen ondersteunende dan wel uitvoerende werkzaamheden, bijvoorbeeld: het managen van het totale project, verzorgen projectadministratie, bouw- en schilderwerkzaamheden, grondverzet, deelnemen aan vergaderingen/bijeenkomsten/studiegroepen.

De kosten voor eigen arbeid kunnen niet berekend worden aan de hand van een brutoloon. Daarom wordt de waarde van het werk bepaald op basis van het uur- en dagtarief van de beloning voor vergelijkbaar werk. Hiervoor wordt aangesloten bij de kosten van deze werkzaamheden bij vervanging van de ondernemer.

2.2 Inbreng arbeid in natura door agrarische ondernemer

Aan de eigen arbeid door de ondernemer zijn geen uitgaven verbonden, maar ze behoren wel tot de kosten van het bedrijf. Zou de ondernemer zelf niet werken dan moet er een arbeidskracht van elders worden aangetrokken. Het loon dat wordt uitgespaard door zelf projectarbeid te verrichten vormt de basis van de vergoeding voor eigen arbeid inclusief de werkgeverslasten. De ondernemer verricht echter niet alleen de handenarbeid, maar ook leidinggevende en toezichthoudende arbeid¹ (zie ook Tempel en Giesen, 1992). Hij/zij bepaalt bijvoorbeeld het bedrijfsbeleid op korte en lange termijn en houdt dagelijks toezicht. We gaan daarom bij de berekening van de vergoeding voor eigen arbeid door de ondernemer uit van de vervangingswaarde van eigen arbeid inclusief leidinggeven en toezicht.

Voor de bepaling van de vervangingswaarde kijken we naar de kosten van een agrarische bedrijfsverzorger die de ondernemer zelfstandig kan vervangen. In Nederland wordt een groot deel van deze diensten verzorgd door de organisaties Agrarische Bedrijfsverzorging (AB). Deze organisaties leveren arbeid voor piekperioden, vakanties, ziekte en arbeidsongeschiktheid. Bedrijfsverzorger voeren de werkzaamheden zelfstandig uit en zijn daarmee in staat om een agrarisch ondernemer te vervangen. Artikel 69, lid 1b, geeft aan dat de aan bijdragen in natura toegekende waarde niet hoger is dan de kosten die gewoonlijk op de desbetreffende markt worden aanvaard. Om te voldoen aan deze voorwaarde hebben we een inventarisatie onder AB organisaties uitgevoerd voor de arbeidskosten per uur (zie bijlage A). Op basis hiervan komen we tot 35 euro exclusief BTW per uur.

In de Rekensystematiek agrarisch natuurbeheer, Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) uit 2012 zijn ook de uurkosten bedrijfsverzorging genomen als maatstaf voor de (extra) arbeid van de ondernemer². Ook in de Catalogus Groen Blauwe diensten wordt een vergelijkbaar uitgangspunt gehanteerd³. In de Catalogus Groen Blauwe diensten wordt een gemiddeld tarief gehanteerd van 35 euro per uur.

2.3 Stappen update gegevens 2015-2023

Een jaarlijkse bijstelling van tarieven voor de periode 2015-2023 kan worden uitgevoerd door te indexeren op basis van de tarieven bedrijfsverzorging. De eerste stap hiervoor is een inventarisatie bij

¹ Zie Tempel, F.C.A. en G.W.J. Giessen (1992) Agrarische Bedrijfseconomie Inleiding. 1^e druk, Educaboek BV, Culemborg

² Zie Swart, W., R. Schreuder en D. Metselaar (2012) Rekensystematiek agrarisch natuurbeheer, Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL); Onderdeel: Beheerpakketten Veehouderij. Dienst Landelijk Gebied, concept 18 september jaar?, Utrecht.

³ Heinen, J., A. Kromwijk, D. Metselaar R. Schreuder (2014) Nederlandse Catalogus Groenblauwe diensten 2015; BIJLAGE M Onderbouwing vergoedingsdifferentiatie gebruiksbepalingen. November 2014 - 2e herziene versie, Utrecht.

leveranciers van bedrijfsverzorging voor de categorie vervanging ondernemer. De tweede stap is om verandering in tarieven te verwerken in het gemiddelde tarief.

3. Vergoeding vrijwilligersuren

3.1 Inleiding

Begunstigden realiseren in sommige gevallen gesubsidieerde projecten voor een deel met de inzet van onbetaalde vrijwilligers voor eenvoudige werkzaamheden. Ook de inzet van vrijwilligers mag voor een vast bedrag per uur worden gedeclareerd. De waarde van dat werk wordt bepaald op basis van de beloning voor vergelijkbaar werk.

3.2 Vrijwilligersuren

Verenigingen en stichtingen als zijnde begunstigde realiseren in sommige gevallen gesubsidieerde projecten voor een deel met de inzet van onbetaalde vrijwilligers voor eenvoudige werkzaamheden. Ook de inzet van vrijwilligers mag voor een vast bedrag per uur worden gedeclareerd.

De werkzaamheden ten behoeve van het project betreft in veel gevallen eenvoudige ondersteunende dan wel uitvoerende werkzaamheden, bijv.: bouw-, schilder- of opruimwerkzaamheden. Om deze reden wordt aangesloten bij beloning op maximaal MBO niveau. De waarde van dat werk wordt bepaald op basis van de beloning voor vergelijkbaar werk. Voor de inzet van vrijwilligers wordt daarom aangesloten bij de CAO loon Dierhouderij. In tabel 1 zijn de relevante klassen weer gegeven.

Tabel 1: Berekening bruto uurloon inzet vrijwilligers voor functieklassen tot en met MBO niveau.

Functieklasse oudste ondernemer	Type opleiding	Bruto uurloon (inclusief wergeverslasten)	Aandeel werkgelegenheid	Gewogen beloning (euro)
Voltooid MBO / onvoltooid HBO	Agrarisch	22.38	0.52	11.70
Voltooid MBO / onvoltooid HBO	Niet-agrarisch	22.38	0.11	2.37
Voltooid LBO / niet voltooid MBO	Agrarisch	21.70	0.21	4.48
Voltooid LBO / niet voltooid MBO	Niet-agrarisch	21.70	0.09	1.88
LO /niet voltooid LBO	Agrarisch	21.70	0.03	0.68
LO /niet voltooid LBO	Niet agrarisch	21.70	0.05	1.02
Gemiddeld bruto uurloon				22.13

Bron: eigen berekening op basis van Landbouwtelling 2013 en CAO-lonen Dierhouderij

Op basis van de samenstelling van de werkgelegenheid van bedrijfshoofden van agrarische bedrijven uit de Landbouwtelling van het CBS (2014) ingedeeld naar functieklasse komen we tot een gemiddelde vergoeding van 22.13 euro per uur.

3.3 Stappen update gegevens 2015-2023

De jaarlijkse bijstelling van tarieven voor de periode 2015-2023 kan worden uitgevoerd door te indexeren met behulp van de ontwikkeling van de CAO-lonen in de Dierhouderij en de samenstelling van de agrarische beroepsbevolking tot MBO niveau op basis van de Landbouwtelling. De eerste stap is de vaststelling van aandelen van functieklassen op basis van de Landbouwtelling. De tweede stap is om met deze functieklassen de beloning van de verschillende klassen te wegen om te komen tot een gemiddeld uurloon.

Bijlage A: tarieven bedrijfsverzorging

Tabel A.1 geeft een overzicht van de tarieven per uur op basis voor verschillende bedrijfsverzorgingsorganisaties. De tarieven hebben geen betrekking op specialistische activiteiten zoals klauwverzorging, stalreiniging of aardappelselectie. Deze tarieven liggen meestal hoger. We komen op € 35,00 per uur (excl. BTW), rekening houdend met lidmaatschapsgelden en opslagen.

Tabel A.1: Tarieven bedrijfsverzorging

Organisatie	Tarief per uur (excl. BTW)
AB Zuid Holland, dienst agrarisch	€ 34,00 (prijs voor leden, exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)
AB Midden-Nederland, agrarisch	€ 31.50 (prijs voor leden, exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)
AB Brabant, vrije aanvraag nivo 1 werkzaamheden	€ 31.50 (prijs voor leden, exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)
AB Oost, vrij tarief	€ 34,00 (prijs leden en niet leden, exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)
AB Vakwerk, allround agri-medewerker	€ 37.50 (prijs exclusief opstartkosten, exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)
Abiant Groningen/Drenthe	€ 34,50 per uur (exclusief kosten lidmaatschap en exclusief opslag voor avonduren, zon- en feestdagen)